

Til
E-post
Dato
Deres referanse

Statnett SF
firmapost@statnett.no
13. august 2026
2026/783

HØRINGSUTTALELSE

Oppdaterte retningslinjer for utøvelsen av systemansvaret

Merknader til fos §§ 8 b, 12 og 13

Norsk Datasenterindustri (NDI) viser til Statnetts høring om oppdaterte retningslinjer for utøvelsen av systemansvaret. Uttalelsen gjelder forslagene til retningslinjer etter forskrift om systemansvaret i kraftsystemet (fos) § 8 b, samt samspillet mellom fos §§ 12 og 13 for reservestrømsanlegg og kortvarig tvangsmessig utkobling.

NDI støtter at Statnett får bedre informasjon

om store forbrukslaster. Behovet øker når balanseringen automatiseres og markedene går over til 15-minutters oppløsning. Forslaget til forbruksplaner går likevel lenger enn formålet tilsier. Forbruksplanen får trekk av en leveranseforpliktelse, og grensen mot ordinær prognosering står uklar. Ordningen vil også kreve nye systemer, avtaler og døgkontinuerlige arbeidsprosesser hos datasenteroperatører og balanseansvarlige. Statnett har beskrevet nytten. Kostnadene og mindre byrdefulle alternativer står svakt belyst. Før retningslinjene sendes til Reguleringsmyndigheten for energi (RME), bør Statnett avklare planens rettslige funksjon, ansvaret mellom aktørene, grunnlaget for avviksoppfølging og de samlede administrative og samfunnsøkonomiske konsekvensene. Ordningen bør først prøves mot reelle driftsdata. NDI støtter samtidig forslaget om å samordne vedtak etter fos §§ 12 og 13.

NDIs hovedsyn

- For store sluttbrukere uten deltakelse i balansemarkedene må forbruksplanen være en prognose basert på beste tilgjengelige informasjon. Planen gir Statnett systeminformasjon og etablerer ingen plikt til å holde målt uttak på innmeldt nivå.
- En bindende referanse hører til de ressursene og periodene hvor sluttbrukeren frivillig leverer reserver. Her trengs klare toleranser og regler for å justere baseline.
- Avvik må vurderes etter kjente kriterier. Rapportering til RME bør forbeholdes klare brudd på innsendings- og oppdateringsplikten, bevisst uriktige opplysninger eller manglende retting etter varsel.
- Virkeområdet bør knyttes til tilknytningspunkt eller målepunkt under felles operativ kontroll. Statnett må registrere én ansvarlig for hver plan.
- Innføringen bør starte med en prøveperiode på minst tolv måneder. Ny informasjon etter 25-minuttersfristen bør kunne sendes som operativ prognose eller hendelsesmelding.
- Statnett bør dokumentere at systemnyten står i rimelig forhold til investeringene og den løpende ressursbruken hos datasenteroperatør, balanseansvarlig og berørte kunder. Analysen bør omfatte mindre byrdefulle alternativer.
- NDI støtter at samme last skjermes mot både rekvirering av tilhørende reservestrømsanlegg etter fos § 12 og tvangsmessig utkobling etter fos § 13.

1. Hva et planregime må ta høyde for

Et datasenter har ofte en jevn grunnlast. Det gir likevel et ufullstendig bilde av driften. Lasten kan endre seg raskt, og forskjellene mellom hyperscale-, colocation- og AI/HPC-anlegg er store. Reglene må ta utgangspunkt i Statnetts behov og i hvilke forhold operatøren kan styre.

Datasentre er digital infrastruktur for næringslivet, offentlig sektor og samfunnskritiske tjenester. Norge konkurrerer med de øvrige nordiske landene om investeringer i skyinfrastruktur, kunstig intelligens og regnekraft. Regulatorisk usikkerhet blir priset inn tidlig. Plikter med uklar rekkevidde eller ukjent reaksjonsnivå kan derfor påvirke lokaliseringen lenge før anlegget settes i drift.

Forbruket styres av mer enn operatørens eget driftsopplegg. Kundestyrte arbeidslaster, start og stopp av beregningsjobber, feil, omkoblinger, testing, vedlikehold, kjøling, UPS- og batteridrift, idriftsettelse og sikkerhetshendelser kan gi lastskift på kort varsel. I et colocation-anlegg har operatøren gjerne sanntidsmåling, og kundene styrer arbeidslastene. Operatøren har da begrenset mulighet til å varsle eller dempe endringen.

Google peker i sitt høringssvar på at endringer i kundeaktivitet, testing og kritiske driftsbehov kan gi korte og store lastskift. Google etterlyser sikkerhetsmarginer, toleranser og regler for justering før planen brukes som bindende referanse. NDI deler vurderingen. Behovet er særlig tydelig i colocation- og AI/HPC-anlegg, hvor flere aktører tar operative beslutninger.

2. Administrative og samfunnsøkonomiske konsekvenser

Statnett beskriver nytten av bedre forbruksdata. For aktører som allerede sender produksjonsplaner, anslås utviklingskostnaden som liten. For øvrige aktører omtales en oppstartskostnad. Høringsdokumentet tallfester verken hvor mange anlegg som blir omfattet, investeringsbehovet eller den løpende ressursbruken. Alternative løsninger er også knapt vurdert, for eksempel høyere terskler, rapportering ved vesentlige endringer eller færre obligatoriske oppdateringer.

For en datasenteroperatør kan ordningen kreve prognoseverktøy, integrasjon mot målere og balanseansvarlig, døgntkontinuerlig overvåking, avviksanalyse, hendelseskoder, nye avtaler og beredskap ved svikt i innsendingen. I colocation-anlegg ligger deler av prognosegrunnlaget hos kundene. Operatøren må da etablere nye dataflyter og kontraktsmekanismer, ofte på tvers av land og systemer. Kostnaden består derfor av både etablering og løpende drift.

Fos § 1 krever at systemansvaret utøves på en samfunnsmessig rasjonell måte, med hensyn til allmenne og private interesser. Statnett bør derfor legge frem en samlet konsekvensanalyse før oversendelse til RME. Analysen bør angi berørte aktører, etablerings- og driftskostnader, forventet systemnytte og virkningen av mindre byrdefulle alternativer. Prøveperioden bør brukes til å måle både nytte og kostnad. Endelig virkeområde og oppfølgingsnivå bør fastsettes på dette grunnlaget.

3. Forbruksplanens rettslige funksjon

3.1 Fos §§ 8 a og 8 b bygger på ulike plikter

Fos § 8 a pålegger konsesjonæren å følge innmeldt produksjonsplan. Fos § 8 b tredje ledd er bygget annerledes. Store sluttbrukere og sluttbrukere som deltar i balansemarkeder, skal rapportere planlagt effektregulering, og Statnett kan fastsette grenser for reguleringen. Ordlyden gir klar hjemmel for rapportering av planlagte endringer. Grunnlaget for å behandle ordinære prognoseavvik som pliktbrudd er langt svakere.

Forarbeidene viser at Statnett trenger bedre planer fra stort forbruk til balansering og flaskehalshåndtering. Rapporteringsplikten ble omtalt som en parallell til produksjonsplanene. Følgeplikten ble likevel lagt særskilt til § 8 a. Retningslinjene kan fastsette format, frister og rutiner for oppdatering. En alminnelig plikt til å holde uttaket på prognosen krever et klarere grunnlag.

Utkastet gjør dette skillet mindre tydelig. Aktørene forventes å følge planen etter beste evne, Statnett skal analysere avvik ukentlig, og avvik som vurderes som «unormale» eller «uakseptable» kan rapporteres til RME. Utkastet mangler tallfestede toleranser, normaliseringsmetode og kriterier for regulatorisk oppfølging. Det gir Statnett et svært vidt skjønn.

Retningslinjene binder Statnetts utøvelse av systemansvaret og skal gi aktørene forutsigbarhet. Terskelen for oppfølging og rapportering må derfor fremgå av teksten som RME godkjenner. En senere veileder kan regulere tekniske formater og arbeidsprosesser. Den bør ha liten betydning for pliktens materielle rekkevidde.

3.2 Prognose og leveransereferanse må skilles

Forslaget gir forbruksplanen to ulike roller. Den skal gi Statnett prognosedata til systemdriften og fungere som referanse ved verifikasjon av reserver fra forbruk. Rollene stiller ulike krav til presisjon og får ulike rettsvirkninger.

For en stor sluttbruker uten deltakelse i balansemerkene bør planen være en prognose basert på beste tilgjengelige informasjon. Plikten bør gjelde forsvarlige prognoserutiner, rettidig innsending og oppdatering når en vesentlig endring blir kjent. Målt uttak vil kunne avvike som følge av hendelser etter prognosetidspunktet.

Når en avgrenset ressurs frivillig leverer reserver, kan planen eller en særskilt baseline brukes til å kontrollere leveransen. Referansen må knyttes til den aktuelle ressursen og leveranseperioden. Markedsvilkårene må regulere toleranser, underliggende last, testdata og hendelser. En leveranse fra én del av anlegget kan aldri gjøre hele anleggets ordinære forbruk til en bindende profil.

NDI foreslår følgende ordlyd:

Forbruksplanen skal bygge på beste tilgjengelige informasjon på rapporteringstidspunktet. For sluttbrukere uten deltakelse i balansemerkene er planen en prognose for forventet forbruk og etablerer ingen plikt til å holde målt forbruk på innmeldt nivå. For ressurser som deltar i balansemerkene, kan planen brukes som leveransereferanse etter godkjente markedsvilkår.

4. Virkeområde og ansvar

4.1 Tersklene må knyttes til nettet og driften

Forslaget bruker to terskelmodeller. Kravet om gradvis endring gjelder ved uttak over 15 MW eller årsforbruk over 100 GWh. Kravet om forbruksplan gjelder «enkeltbedrifter» som både har uttak over 15 MW og årsforbruk over 100 GWh. Statnett bør forklare hvorfor tersklene er ulike.

Begrepene «enkeltbedrift» og «sluttbruker» passer dårlig for konsern med flere lokasjoner, campus med flere selskaper og anlegg med flere målepunkt. Systemvirkningen oppstår der lasten er tilknyttet nettet. Tersklene bør derfor vurderes per tilknytningspunkt eller målepunkt under felles operativ kontroll. Anlegg i ulike nettområder bør vurderes hver for seg, også ved felles eier. Elmera har reist samme spørsmål og foreslått tilknytningspunkt eller transformator som avgrensning.

Flere selskaper kan dele ett tilknytningspunkt på en datasentercampus. Statnett kan da ha behov for én samlet plan på stasjonsgruppenivå. Aggregeringen bør avtales før oppstart, med en klar fordeling av data- og rapporteringsansvaret. Et generelt campus- eller konsernbegrep uten kobling til måling og operativ kontroll vil gi svake data og uklar pliktplassering.

4.2 Statnett må registrere én ansvarlig per plan

Utkastet bruker flere aktørbegreper: sluttbruker, konsesjonær, balanseansvarlig, leverandør av balansetjenester og rapporteringsansvarlig. Rollene ligger ofte hos ulike selskaper. Sluttbrukeren kjenner driften, den balanseansvarlige sender markedsdata, og leverandøren av balansetjenester disponerer gjerne en avgrenset fleksibilitetsressurs. Retningslinjene må skille mellom ansvar for prognosegrunnlaget, ansvar for innsending og ansvar for reserveleveransen.

En datasenteroperatør er ofte sluttbruker uten omsetningskonsesjon. Når utkastet bruker «konsesjonær», må Statnett angi hvilken aktør som omfattes. Uklar pliktplassering kan føre til manglende data eller parallelle systemer for samme plan.

NDI mener følgende modell er mest praktisk: Sluttbrukeren leverer prognosegrunnlag for forhold innenfor sitt kontrollområde. Den balanseansvarlige sender planen i fastsatt format og håndterer markedsmessige oppdateringer. En leverandør av balansetjenester kan overta innsendingen for en stasjonsgruppe etter skriftlig avtale. Statnett registrerer én rapporteringsansvarlig per plan og gir berørte aktører tilgang til status og kvalitetsdata. Ett forhold skal utløse ett ansvar.

Avtalene mellom sluttbruker og balanseansvarlig må tilpasses ordningen. For colocation-anlegg kan også kundevilkår, målerstruktur og tilgang til data kreve endringer. Arbeidet har kostnad og ledetid. Statnetts konsekvensvurdering må dekke disse forholdene, i tillegg til utvikling av tekniske grensesnitt.

4.3 Aktørene må få samme datagrunnlag som Statnett

Ukentlig kvalitetskontroll forutsetter at rapporteringsansvarlig og sluttbruker får tilgang til de samme dataene som Statnett bruker. Et maskinlesbart grensesnitt bør vise innsendt plan, korrigert plan, målt forbruk, beregnede avvik, reserveaktiveringer og Statnetts hendelseskoder. Norske Skog har fremhevet behovet for direkte tilgang til måle- og avviksdata for å dokumentere leveranser og kontrollere avregningen.

Statnett bør varsle automatisk når en melding mangler eller blir avvist, og gi daglig kvittering for mottatte planer. Den ukentlige kvalitetsrapporten bør vise beregningsmetode, datakilder og databrudd. Tidlig tilbakemelding vil gi bedre datakvalitet enn oppfølging flere uker senere.

5. Avvik må vurderes etter kjente kriterier

Utkastet bruker uttrykkene «større og/eller gjentatte avvik», «unormale/uakseptable avvik» og «tilfredsstillende forklaring». Formuleringene gir Statnett stort handlingsrom og aktørene få holdepunkter. Det er for åpent for et regime som kan ende i rapportering til RME. En virksomhet kan bruke betydelige ressurser på prognosearbeid uten å kjenne terskelen, og like tilfeller kan få ulik behandling.

Google etterlyser sikkerhetsmarginer og toleranser. NDI støtter dette. Toleransene bør kalibreres på norske data før ordinær oppfølging starter. Modellen kan ta utgangspunkt i den høyeste av en absolutt MW-grense og en prosentvis grense, supplert med vurdering av systematisk over- eller underprognose over tid. Ett enkelt kvarter må vurderes ut fra hendelsen, anleggets størrelse og virkningen i nettet.

Avviksanalysen må skille mellom ordinær prognosefeil, planlagt test, kundestyrte lastendring, utstyrsfeil, nettutfall, reserveaktivering, vedlikehold, idriftsettelse og feil i datagrunnlaget. Statnett bør utvikle et begrenset sett hendelseskoder sammen med bransjen. Koden kan følge den operative prognosen og brukes i den ukentlige analysen.

Vesentlighet handler både om volum og om systemvirkning. Et lite avvik kan være viktig i et presset nettområde, og et større avvik kan ha liten betydning et annet sted. Områdespesifikke terskler må være kjent på forhånd og begrunnet i dokumenterte nettforhold.

Fornybar Norge har fremhevet at planer for variabel produksjon og forbruk bygger på prognoser og risikovurderinger, og at planen ved siste frist skal uttrykke beste tilgjengelige vurdering. Det er også et naturlig utgangspunkt for forbruksplaner etter fos § 8 b.

NDI foreslår følgende ordlyd:

Statnett skal følge opp rapporteringskvaliteten etter publiserte kriterier for fullstendighet, rettidighet, systematisk skjevhet og vesentlighet. Vurderingen skal ta hensyn til driftsforstyrrelser, testing, vedlikehold, reserveaktivering, kundestyrte arbeidslaster og andre dokumenterte forhold utenfor rapporteringsansvarliges rimelige kontroll. Tallfestede toleranser fastsettes etter prøveperioden og sendes på høring før ordinær oppfølging.

6. Rapportering til RME

En rapport til RME kan bli starten på tilsyn og reaksjoner. Terskelen og prosessen må derfor være kjent på forhånd. Et avvik mellom plan og målt forbruk sier lite om kvaliteten på rapporteringen. Avviket kan derfor aldri være eneste grunnlag for en rapport. Oppfølgingen bør rette seg mot rapporteringsprosessen og aktørens håndtering av informasjon som var kjent eller burde vært kjent.

NDI mener rapportering kan være aktuelt ved vesentlige eller gjentatte brudd på frister og formatkrav, bevisst uriktige opplysninger, manglende oppdatering etter en kjent vesentlig endring eller manglende retting av dokumenterte prosessfeil etter skriftlig varsel. Før rapportering må Statnett varsle aktøren om periodene, datagrunnlaget, beregningsmetoden og den foreløpige vurderingen. Aktøren bør få minst 20 virkedager til å svare og foreslå tiltak.

Ved oversendelse til RME bør aktøren få kopi og anledning til å legge ved sin redegjørelse. Statnett bør også publisere årlig aggregert statistikk om antall saker, typiske årsaker og hvilken metode som er brukt. Det vil gjøre praksisen mer forutsigbar.

Varslingsplikten ved avvik over 50 MW har et annet formål og må holdes adskilt fra regulatorisk oppfølging. Varslet til Landssentralen skal gi fersk informasjon om driftssituasjonen og er ingen

erkjennelse av regelbrudd. Retningslinjene bør angi om terskelen gjelder per tilknytningspunkt, stasjonsgruppe eller rapporteringsportefølje, og hvilke elektroniske kanaler som kan brukes.

NDI foreslår følgende ordlyd:

Statnett kan rapportere til RME ved vesentlige eller gjentatte brudd på innsendings- og oppdateringsplikten, bevisst uriktige opplysninger eller manglende retting etter skriftlig varsel og rimelig frist. Avvik mellom plan og målt forbruk gir alene intet grunnlag for rapportering. Før oversendelse skal Statnett gi den berørte aktøren innsyn i datagrunnlaget og anledning til å uttale seg.

7. Opplysninger etter 25-minuttersfristen

NDI kan støtte første innsending innen kl. 16.00 og løpende oppdatering frem til 25 minutter før driftskvarteret, forutsatt at planen behandles som en prognose for ordinære store sluttbrukere. Fristen passer med MARI-prosessene og øvrige markedsfrister. Ny driftsinformasjon vil likevel oppstå etter fristen. Statnett bør kunne motta den.

Det bør være mulig å skille mellom den formelle planen og nyere driftsinformasjon. Den formelle forbruksplanen fryses 25 minutter før kvarteret og brukes til formålene som følger av retningslinjene og markedsvilkårene. Opplysninger som kommer senere, sendes som operativ prognose eller hendelsesmelding. Statnett får da et bedre driftsgrunnlag. Den låste planen, markedsposisjonen og en eventuell leveransereferanse står fast.

Systemet bør støtte automatiske meldinger ved utfall, failover, større kundestyrte lastendringer, teststart, testslutt og endret tilgjengelighet i batterier eller reservekapasitet. Ved store eller sikkerhetskritiske hendelser kan telefon til Landssentralen fortsatt være påkrevd. Telefonvarslingen bør supplere strukturert datautveksling.

NDI foreslår følgende ordlyd:

Forbruksplanen kan oppdateres frem til 25 minutter før hvert kvarter. Opplysninger som blir kjent etter fristen og vesentlig endrer forventet forbruk, skal kunne sendes som operativ prognose eller hendelsesmelding. Meldingen endrer ingen markeds- eller avregningsmessig referanse. Endring av en slik referanse krever grunnlag i godkjente markedsvilkår.

8. Planlagte lastendringer, testing og driftsforstyrrelser

NDI støtter krav om gradvis overgang ved planlagte lastendringer når anlegget og driften gjør det teknisk og sikkerhetsmessig forsvarlig. Datasentre er bygget for kontinuitet. Vern, UPS, generatorer, kjøling og redundans kan kreve raske skift. Kundestyrte arbeidslaster kan også endres uten at operatøren har planlagt reguleringen.

En «planlagt endring» bør være en endring som rapporteringsansvarlig eller sluttbrukeren har besluttet og kan styre. Lastskift som følger av feil, vern, sikkerhetshendelser, nettforhold eller beslutninger hos en kunde utenfor operatørens kontroll, må omfattes av unntakene for tekniske og praktiske forhold.

Unntaksordningen bør åpne for godkjenning av hendelseskategorier og standardprosedyrer. Et datasenter bør kunne avtale en årlig testplan og rammer for idriftsettelse, redundanstester og

vedlikehold. Godkjenning for hvert enkelt kvarter vil gi mye administrasjon og liten systemnytte. Ved akutte hendelser må operatøren kunne handle straks og varsle så snart situasjonen tillater det.

Uforholdsmessig kostnad må vurderes opp mot systemgevinsten, investeringsbehovet og virkningen for driftssikkerheten. Kravet må heller aldri øke risikoen for kritiske digitale tjenester, kundedata eller beredskapsfunksjoner.

9. Reservestrøm og tvangsmessig utkobling – fos §§ 12 og 13

NDI støtter Statnetts forslag om å samordne vedtak etter fos § 12 fjerde og femte ledd med vedtak om kortvarig tvangsmessig utkobling etter fos § 13 annet og tredje ledd. Statnetts begrunnelse treffer godt: En sluttbruker må kunne bruke reserveanlegget til å opprettholde lasten anlegget er etablert for å beskytte. Samme kapasitet bør derfor stå utenfor et vedtak etter § 12 når lasten allerede omfattes av tvangsmessig utkobling. Tilsvarende bør samme last stå utenfor tvangsmessig utkobling når reservekapasiteten allerede er rekvirert etter § 12.

Formuleringene under §§ 12 og 13 bør samordnes fullt ut for anlegg som dekker deler av forbruket. Forslaget under § 13 viser til «den delen av forbruket som kan dekkes ved reservestrømsanleggene». Retningslinjene under § 12 bør bruke samme avgrensning. Unntaket bør følge den dekkede lasten, fremfor alt forbruk på lokasjonen eller hele den installerte reservekapasiteten.

Retningslinjene bør også klargjøre at «disponerer» omfatter eide, leasede og kontraktsfestede ressurser under sluttbrukerens operative kontroll. TUF-planene bør identifisere volum, varighet, brenselbegrensninger, batterienes ladetilstand og andre forhold som avgjør hvor stor last reserveanlegget kan dekke. Opplysningene må være tilgjengelige i Statnetts operative systemer før vedtak treffes.

NDI foreslår at formuleringene under fos § 12 fjerde og femte ledd presiseres slik:

Reservestrømsanlegg som sluttbrukeren disponerer for å dekke eget forbruk, holdes utenfor tilgjengelig regulerytelse og tilgjengelig regulerbar effekt etter fos § 12 fjerde og femte ledd i den utstrekning anlegget er disponert for å dekke forbruk som omfattes av vedtak etter fos § 13 annet eller tredje ledd.

10. Fleksibilitet og nordisk harmonisering

Datasentre kan bidra med fleksibilitet gjennom batterier, reservekraft innenfor utslipps- og driftsrammer, flytting av arbeidslast og styring av kjøling. Verdien er størst når deltakelsen er frivillig, teknisk gjennomførbar og økonomisk rasjonell. En generell forbruksplan skal gi Statnett informasjon til systemdriften. Den må aldri gjøre ordinær last til en gratis reserve eller fast leveranseprofil.

Hvis samme prognosefeil både utløser ubalansekostnad og regulatorisk oppfølging, kan den samlede risikoen bli større enn systemvirkningen tilsier. Det vil svekke incentivet til å tilby reserver. Toleranser og regler for å justere baseline bør derfor utformes sammen med markedsvilkårene etter balanseringsforordningen (EU) 2017/2195.

11. Innføring, prøveperiode og regulatorisk stabilitet

Statnett planlegger oppstart i 2027 og vil publisere innføringsguide og testplan senere. Statnetts vurdering av lave utviklingskostnader tar utgangspunkt i aktører som allerede sender produksjonsplaner. For datasentre og deres balanseansvarlige krever ordningen nye prognosemodeller, grensesnitt, måledata, døgnkontinuerlige rutiner, avtaler, hendelseskoder, tilgangsstyring og kontroll. Kostnaden og ledetiden kan bli betydelig.

Sympower har etterlyst en samlet tidsplan, forholdsmessige rapporteringskrav og teknisk stabilitet etter oppstart. NDI deler dette synet. Store aktører utvikler systemer på tvers av land, og hyppige endringer i format eller pliktinnhold kan gi feilinvesteringer og forsinke markedsdeltakelse.

NDI foreslår følgende innføringsløp:

1. Statnett publiserer en endelig funksjonell spesifikasjon, ansvarsmodell, API, testmiljø og sikkerhetskrav minst ni måneder før første obligatoriske innsending.
2. Deretter følger en prøveperiode på minst tolv måneder gjennom alle årstider. Aktørene sender planer og mottar kvalitetsrapporter. Dataene brukes til læring og kalibrering.
3. Statnett publiserer en anonymisert analyse, foreslår tallfestede toleranser og beskriver kriteriene for rapportering til RME. Forslaget sendes på ny høring.
4. Ordinær oppfølging starter etter RMEs godkjenning og en rimelig tilpasningsfrist.
5. De tekniske grensesnittene ligger deretter fast i minst 24 måneder. Sikkerhets- og systemendringer kan gjennomføres med dokumentert begrunnelse og en egnet overgangsordning.

I prøveperioden bør rapportering til RME avgrenses til klare brudd på innsendingsplikten, som langvarig uteblitt rapportering eller bevisst uriktige data. Prognosekvaliteten brukes til veiledning og metodeutvikling.

NDI foreslår følgende overgangsregel:

Ordningen innføres med en prøveperiode på minst tolv måneder. I perioden brukes dataene til kalibrering, tilbakemelding og metodeutvikling. Tallfestede toleranser og kriterier for ordinær oppfølging sendes på høring før full virkning.

12. Informasjonssikkerhet

Forbruksplaner med kvartersoppløsning kan vise kapasitetsutnyttelse, kundeaktivitet, testprogram, hendelser og opptrapping av nye anlegg. Over tid kan dataene også avsløre driftsmønstre og kommersielle forhold. Statnett må derfor regulere formål, tilgang, lagring og videre bruk.

Retningslinjene eller innføringsguiden bør angi hvilke data Statnett mottar, formålene, hvem som får tilgang, lagringstid, logging, deling med tredjeparter og håndtering av sikkerhets- og forretningssensitiv informasjon. Bruken av rådata bør begrenses til systemdrift, markeds kontroll og regulatoriske oppgaver med klart rettslig grunnlag. Ekstern publisering bør skje i aggregert form.

Datautvekslingen må bruke sikker autentisering, kryptering og maskinlesbare grensesnitt. Statnett bør varsle berørte aktører ved databrudd eller feil som påvirker plan- og avviksdata. Aktørene bør kunne merke opplysninger med særskilt sensitivitet og avtale begrenset tilgang der det er nødvendig.

13. Redaksjonelle feil

Utkastet inneholder flere feil som bør rettes før oversendelse til RME. Avsnittet om forbruksplaner gjelder § 8 b. Henvisningen peker til § 8 a. Omtalen av stasjonsgruppeinndeling viser til «nye produksjonseenheter» i en del som gjelder forbruk. Forordet oppgir høringsfrist 15. august 2025; høringssiden oppgir 15. august 2026. Terminologien bør også harmoniseres. Utkastet veksler mellom «sluttbruker», «enkeltbedrift», «konsesjonær» og «rapporteringsansvarlig».

14. Avslutning

NDI støtter Statnetts arbeid med bedre forbruksdata og et mer automatisert nordisk kraftsystem. Forslaget trenger likevel en tydeligere grense mellom prognose og leveranseforpliktelse. Dagens ordlyd gir Statnett for stort skjønn ved avviksoppfølging. Den administrative og samfunnsøkonomiske belastningen er samtidig for svakt vurdert.

Før forslaget sendes til RME, ber NDI Statnett avklare planens rettslige funksjon, virkeområdet, ansvarsdelingen, håndteringen av informasjon etter fristen og vilkårene for rapportering til RME. Tallfestede toleranser bør utvikles i prøveperioden og sendes på supplerende høring. NDI støtter presiseringen av samspillet mellom fos §§ 12 og 13, med justeringene omtalt i punkt 9.

NDI og medlemsbedriftene deltar gjerne i en teknisk arbeidsgruppe og i en pilot med hyperscale-, colocation- og AI/HPC-anlegg. Det vil gi Statnett et bedre datagrunnlag, dokumentere nytte og kostnader og redusere risikoen for ombygging kort tid etter oppstart.

Norsk Datasenterindustri

Reynir Johannesson, daglig leder